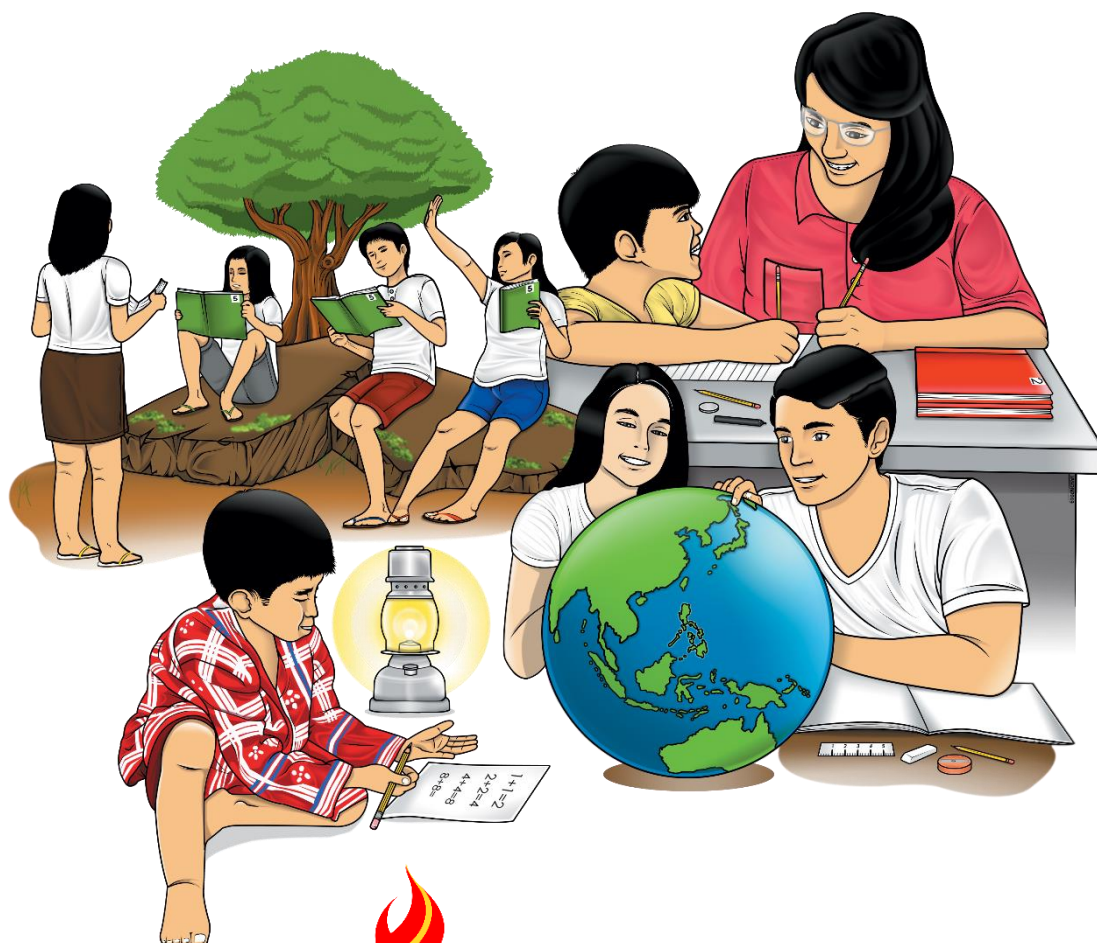

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 3:

Hangganan at Lawak ng
Teritoryo ng Pilipinas

Araling Panlipunan – Ikaapat na Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 3: Hangganan at Lawak ng Teritoryo ng Pilipinas
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Flaviana L. Merciales
Editor:	Ma. Leilani R. Lorico Mary Roselyn D. Berja
Tagasuri:	Ana N. Calisura Jerry P. Ramirez
Tagaguhit:	Noel A. Perez
Tagalapat:	Edsel D. Doctama John Paul T. Dacillo
Tagapamahala:	Gilbert T. Sadsad Francisco B. Bulalacao Jr. Grace U. Rabelas Ma. Leilani R. Lorico Marites B. Tongco

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region V

Office Address: Regional Center Site, Rawis, Legazpi City 4500
Telefax: 0917 178 1288
E-mail Address: region5@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 3:

Hangganan at Lawak ng

Teritoryo ng Pilipinas

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na it ay may inilaang Gabay sa Guro/ Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalaala, pantulong o estratihyang magagamit ng mga magulang o kung simumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mga mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat Gawain at pagsusulit. Inaasahan naming na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat din ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makakaranas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mga mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang mundo ay malawak. Sa lahat halos ng lupalop nito ay may bansang matatagpuan. Ang bawat bansa ay may sariling teritoryo o nasasakupan. Maituturo mo ba ang Pilipinas sa mapa o sa globo? Masasabi mo ba agad ang lawak at hangganan nito? Mahalaga bang malaman mo ang hangganan at lawak ng teritoryo ng ating bansa?

Pamantayang Pangnilalaman

Naipamamalas ang pangunawa sa pagkakakilanlan ng bansa ayon sa mga katangiang heograpikal gamit ang mapa.

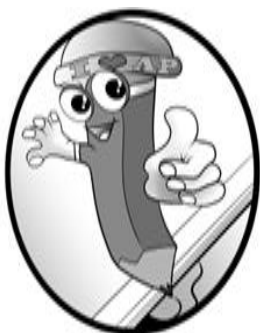
Pamantayan sa Pagganap

Naipamamalas ang kasanayan sa paggamit ng mapa sa pagtukoy ng iba't ibang lalawigan at rehiyon ng bansa.

Pamantayan sa Pagkatuto

Pagkatapos mong basahin ang modyul na ito, ikaw ay inaasahang:

Natutukoy ang mga hangganan at lawak ng teritoryo ng Pilipinas gamit ang mapa.

Ano nga ba ang teritoryo?
Gaano ba kalawak ang
teritoryo ng ating bansa?

Subukin

Basahin at unawain ang mga sumusunod na tanong. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel. Gawin ito sa loob ng labing limang (15) minuto.

1. Ang Pilipinas ay may sariling teritoryo, humigit kumulang sa _____ na pulo ang bumubuo nito.
 - A. 7 641
 - B. 7 761
 - C. 7 861
 - D. 7 961

2. Saang bahagi ng Asya matatagpuan ang Pilipinas?
 - A. Hilagang-Silangang Asya
 - B. Timog-Silangang Asya
 - C. Hilagang-Kanlurang Asya
 - D. Timog-Kanlurang Asya

3. Humigit kumulang ilang kilometro ba ang layo ng Pilipinas sa kalakhang kontinente ng Asya?
 - A. 1 000
 - B. 2 000
 - C. 3 000
 - D. 4 000

4. Humigit kumulang ilang kilometro kuwadrado ba ang lawak ng Pilipinas?
 - A. 100 000
 - B. 200 000
 - C. 300 000
 - D. 400 000

5. Bilang isang mamamayang Pilipino, ano ang pinagbabasehan natin ng hangganan at lawak ng teritoryo ng Pilipinas?
 - A. Artikulo I ng Saligang Batas ng 1987
 - B. Artikulo 2 ng Saligang Batas ng 1987
 - C. Artikulo 3 ng Saligang Batas ng 1987
 - D. Artikulo 4 ng Saligang Batas ng 1987

6. Ilang kilometro ang haba ng Pilipinas mula sa hilaga patimog?
 - A. 4 851
 - B. 3 851
 - C. 2 851
 - D. 1 851

7. Umaabot naman sa ilang kilometro ang lawak nito mula sa kanluran pasilangan?
 - A. 4 107
 - B. 3 107
 - C. 2 107
 - D. 1 107

8. Ano ang bumubuo sa teritoryo ng Pilipinas?
 - A. Lahat ng kalupaang nakapaloob dito
 - B. Lahat ng katubigag nakapaloob dito
 - C. Lahat ng mga kabundukan at kapatagang nakapaloob dito
 - D. Lahat ng mga pulo at mga karagatang nakapaloob dito

9. Anong mga bansa ang nakapaligid sa bahaging hilaga ng Pilipinas?
 - A. Malaysia, Vietnam, at Laos
 - B. Cambodia, at Thailand
 - C. Taiwan, China, at Japan
 - D. Indonesia, Taiwan, at China

10. Anong bansa naman ang nasa dakong Timog ng Pilipinas?
 - A. Thailand
 - B. Indonesia
 - C. Vietnam
 - D. Laos

Aralin**1****Hangganan at Lawak ng Teritoryo ng Pilipinas*****Balikan***

Subukan natin ang iyong natutuhan sa nakaraang aralin. Piliin ang tamang sagot sa kahon. Isulat ito sa iyong sagutang papel. Gawin sa loob ng limang (5) minuto.

bisinal

Asya

insular

Pintuan ng Asya

relatibong lokasyon

- _____ 1. Ito ay paraan ng pagtukoy ng isang lugar o bansa batay sa kinalalagyan ng mga katabi o kalapit nitong lugar.
- _____ 2. Ito ang tawag sa pagtukoy ng lokasyon gamit ang mga bansang nakapaligid dito.
- _____ 3. Ito ang tawag sa pagtukoy ng lokasyon sa pamamagitan ng pag-alam ng mga anyong tubig na nakapaligid dito.
- _____ 4. Ito ang pinakamalaking kalupaan o lupalop sa buong daigdig.
- _____ 5. Ito ang taguri sa Pilipinas dahil sa kinalalagyan nito sa Pasipiko.

Tuklasin

WORD HUNT

Sipiin ang *Word Hunt* sa iyong sagutang papel. Bilugan ang mga salitang mabubuo. Gawing gabay ang mga salita sa kahon. Gawin ito sa loob ng labing limang (15) minuto:

lawak	teritoryo	Pilipinas
-------	-----------	-----------

P	P	I	L	I	P	Y	P	N
S	E	Y	S	H	L	I	C	M
V	R	U	F	T	M	O	B	J
T	E	R	I	T	O	R	Y	O
H	J	K	L	O	R	Y	H	G
K	P	L	A	W	A	K	S	G
X	E	R	T	Y	U	I	O	P
P	I	L	I	P	I	N	A	S

Suriin

Basahin at unawain ang aralin. Gawin sa loob ng labing limang (15) minuto.

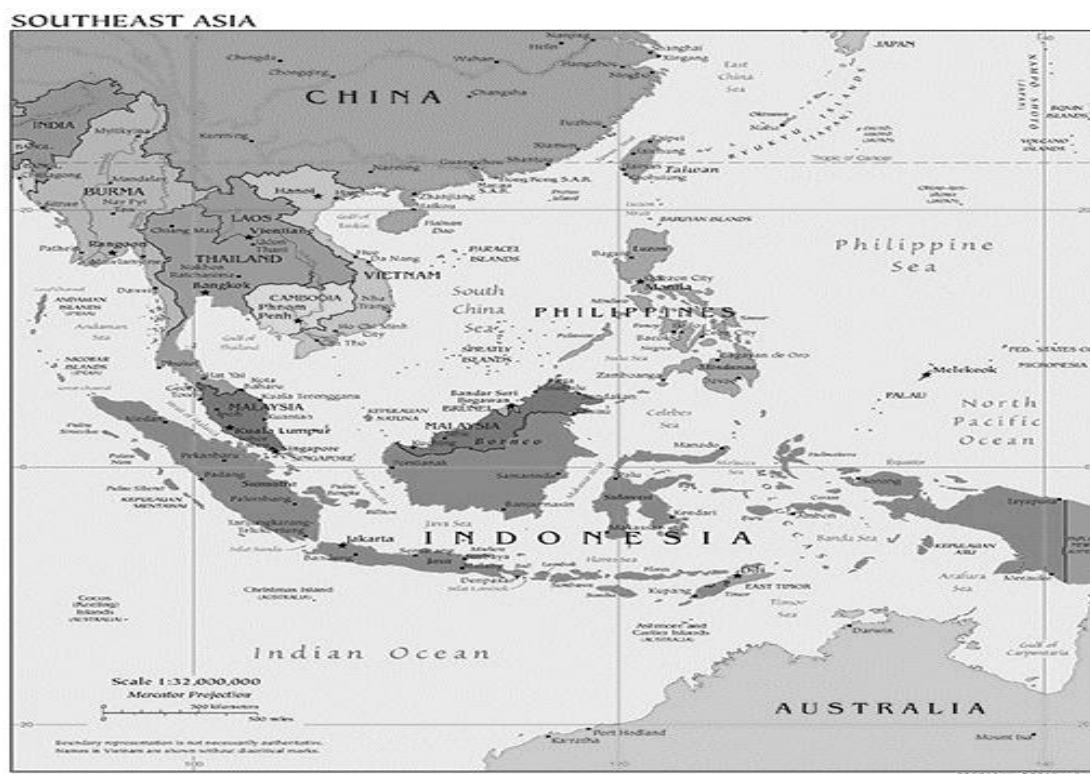
Ang teritoryo ay tumutukoy sa sukat ng lupaing sakop ng isang lugar. Kasama rito ang mga katubigan na nakapaloob at nakapaligid sa kalupaan, at ang mga kalawakang itaas na katapat nito.

Ang pambansang teritoryo ng Pilipinas batay sa Artikulo 1 ng Saligang Batas ng 1987 ay binubuo ng kapuluan ng Pilipinas. Ito ay binubuo ng mga sumusunod:

1. Lahat ng mga pulo at mga karagatang nakapaloob dito.
2. Mga teritoryo na nasa ganap na kapangyarihan o hurisdiksiyon ng bansa.

Ang mga teritoryong nasa hurisdiksiyon ng Pilipinas ay ang mga kalupaan, katubigan, himpapawirin, dagat teritoryal, ilalim ng dagat, kailaliman ng lupa, kalapagang insular at pook submarina.

Sa mapa sa ibaba makikitang ang Pilipinas ay bahagi ng Timog-Silangang Asya. Napapaligiran ang bansa ng Taiwan, China, at Japan sa hilaga; Malaysia, Vietnam, Laos, Cambodia, at Thailand sa kanluran; at Indonesia sa timog.

Political Map of Southeast Asia. U.S. Central Intelligence Agency. https://www.cia.gov/library/publications/the-worldfactbook/attachments/images/large/southeast_asia.jpg. Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Southeast_Asia#/media/File:Political_Southeast_Asia_Map.jpeg

Humigit kumulang sa 1 000 kilometro ang layo ng Pilipinas mula sa kalakhang kontinente ng Asya. Napapaligiran ito ng mga anyong tubig gaya ng Bashi Channel sa hilaga, Karagatang Pasipiko sa silangan, Dagat Celebes sa timog at Dagat Kanlurang Pilipinas sa kanluran.

Ang Pilipinas ay halos kasinlaki ng Gran Britanya, Espanya, at Italya. Kung ihahambing naman sa *Belgium*, *Denmark*, at *Holland* ay sampung beses ang laki ng ating bansa. Ngunit higit na malaki ang mga bansang *China* at *Australia* sa Pilipinas.

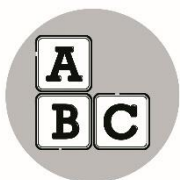
Kung ihahambing naman ang ating kapuluan sa bansang Indonesia mas maliit ang kapuluan natin.

Ang Pilipinas ay binubuo ng mahigit sa 7 641 mga pulo. Ang lawak nito ay umaabot sa 300 000 kilometro kuwadrado. May 1 851 kilometro ang haba mula sa hilaga patimog at umaabot naman sa 1 107 kilometro ang lawak nito mula sa kanluran pasilangan.

Kung pagbabatayan ang mapa, masasabing ang Pilipinas ay:

- bahagi ng kontinente ng Asya at nabibilang sa mga bansa sa rehiyong Timog-Silangang Asya;
- isang kapuluang napapalibutan ng mga anyong tubig;
- bahagi ng Karagatang Pasipiko;
- malapit lamang sa malaking kalupaan ng bansang China; at
- malayo sa mga bansang nasa kontinente ng *North America* at *Europe*

Pinagkunan: Adriano, Caampued, Capunitan, Galarosa, Miranda, Quintos. AralingPanlipunan Ikaapat na Baitang Kagamitan ng Mag-aaral. 2015

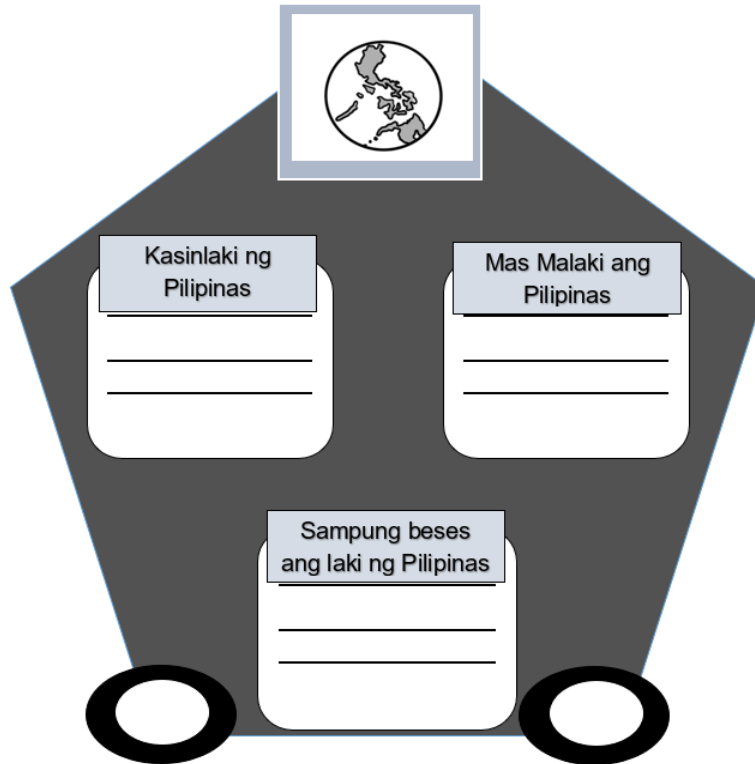
Pagyamanin

Gawain A. Lagyan ng tsek (/) ang kahon kung tama ang pahayag ukol sa Pilipinas at ekis (x) naman kung mali. Isulat ang sagot sa sagutang papel. Gawin sa loob ng limang (5) minuto.

1. Ang Pilipinas ay bahagi ng kontinente ng Asya at nabibilang sa mga bansa sa rehiyong Timog-Silangang Asya.
2. Ang Pilipinas ay bahagi ng karagatang Indian.
3. Ang Pilipinas ay malapit sa malaking kalupaan ng China.
4. Ang Pilipinas ay malayo sa mga bansang nasa kontinente ng *North America* at *Europe*.
5. Ang Pilipinas ay napapaligiran ng mga anyong lupa.

Gawain B. Pangkatin ang mga bansang kasinlaki ng Pilipinas, mas malaki sa Pilipinas at sampung beses ang laki ng Pilipinas. Gawin ito sa sagutang papel. Gawin sa loob ng labing limang (15) minuto:

Gawain C. Basahin ang mga pahayag tungkol sa aralin sa Hanay A at itambal ito sa mga pagpipilian sa Hanay B. Isulat sa sagutang papel ang titik ng tamang sagot. Gawin sa loob ng limang (5) minuto.

Hanay A

1. Ito ay tumutukoy sa sukat ng lupaing sakop ng isang lugar.
2. Nakapaloob sa batas na ito ang sakop ng pambansang teritoryo ng Pilipinas.
3. Ang Pilipinas ay binubuo ng ___ pulo.
4. ___ kilometro kuwadrado ang lawak ng Pilipinas.
5. _____ kilometro haba ng Pilipinas mula hilaga patimog.

Hanay B

- A. Saligang Batas ng 1987
- B. 7 641
- C. teritoryo
- D. 1 851
- E. 300 000

Isaisip

SIMBOLUHAN

Palitan ang mga simbolo ng mga salitang katumbas nito upang mabuo ang maikling sanaysay tungkol sa paksang napag-aralan mo. Isulat to sa sagutang papel. Gawin sa loob ng sampung (10) minuto.

Pilipinas

pulo

Asya

teritoryo

Bashi Channel

kanluran

timog

hilaga

kilometro

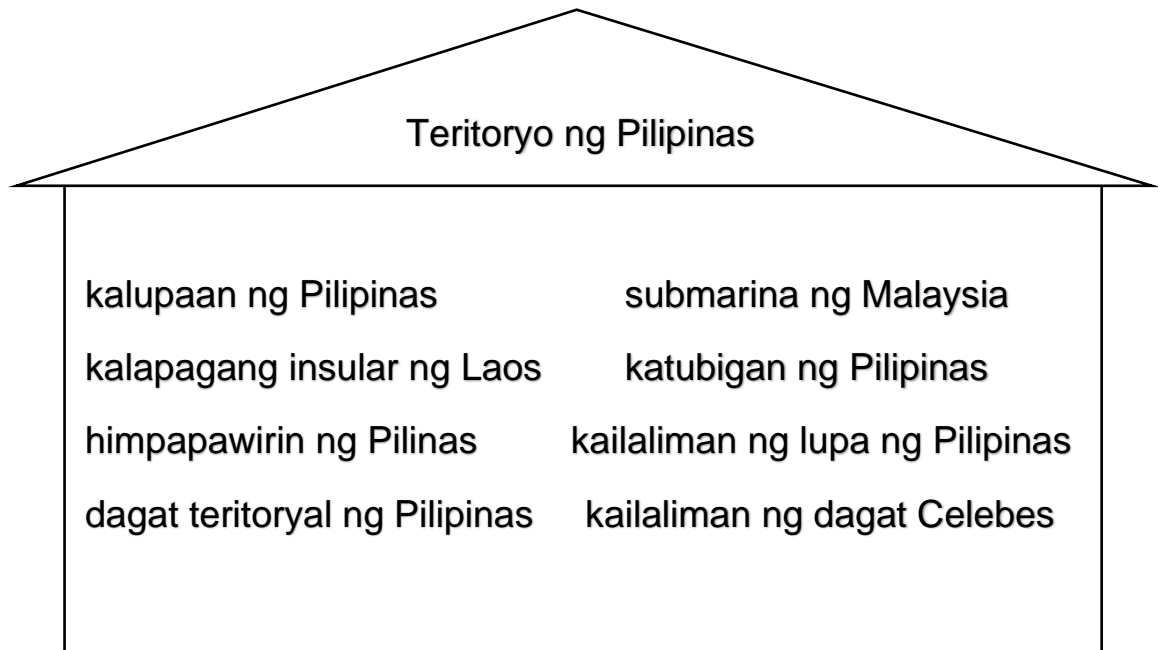
kontinente

1. Ang ay bahagi ng Timog-Silangang . Napapaligiran ito ng sa , Karagatang Pasipiko sa silangan, dagat Celebes sa at Dagat Kanlurang Pilipinas sa .
2. Humigit-kumulang sa 1 000 ang layo ng mula sa kalakihang ng . Napapaligiran ito ng Taiwan, China, at Japan sa ; Malaysia, Vietnam, Laos, Cambodia, at Thailand sa ; at Indonesia sa .
3. Ang lawak ng ay umaabot sa 300 000 kuwadrado. May 1 851 ang haba nito mula sa patimog, at umaabot naman sa 1 107 ang lawak mula sa pasilangan.

Isagawa

Sipiin sa sagutang papel at bilugan ang mga teritoryong nasa ganap na kapangyarihan o hurisdiksiyon ng Pilipinas na nakapaloob sa Artikulo 1 ng Saligang Batas ng 1987. Gawin sa loob ng sampung (10) minuto.

Handa ka na bang tuklasin ang lawak ng teritoryo ng Pilipinas? Tara, simulan na natin!

Tayahin

LETTER BUSTER

Batay sa kinalalagyan ng Pilipinas sa mapa ng mundo, buhin ang mga salita sa kahon upang matukoy ang konsepto ng aralin. Isulat ang sagot sa sagutang papel. Gawin sa loob ng limang (5) minuto.

1. Ang Pilipinas ay kapuluang napapaligiran ng _____.

G U B T I

2. Ang *United States of America* ay masasabing _____ sa Pilipinas.

Y O L A A M

3. Kung ihahambing sa kapuluan ng Indonesia, ang lawak ng teritoryo ng Pilipinas ay masasabing mas _____.

I L I T A M

4. Sa kabuuan, ang _____ ng Pilipinas batay sa lokasyon o kinanalagyan nito ay napapaligiran ng tubig.

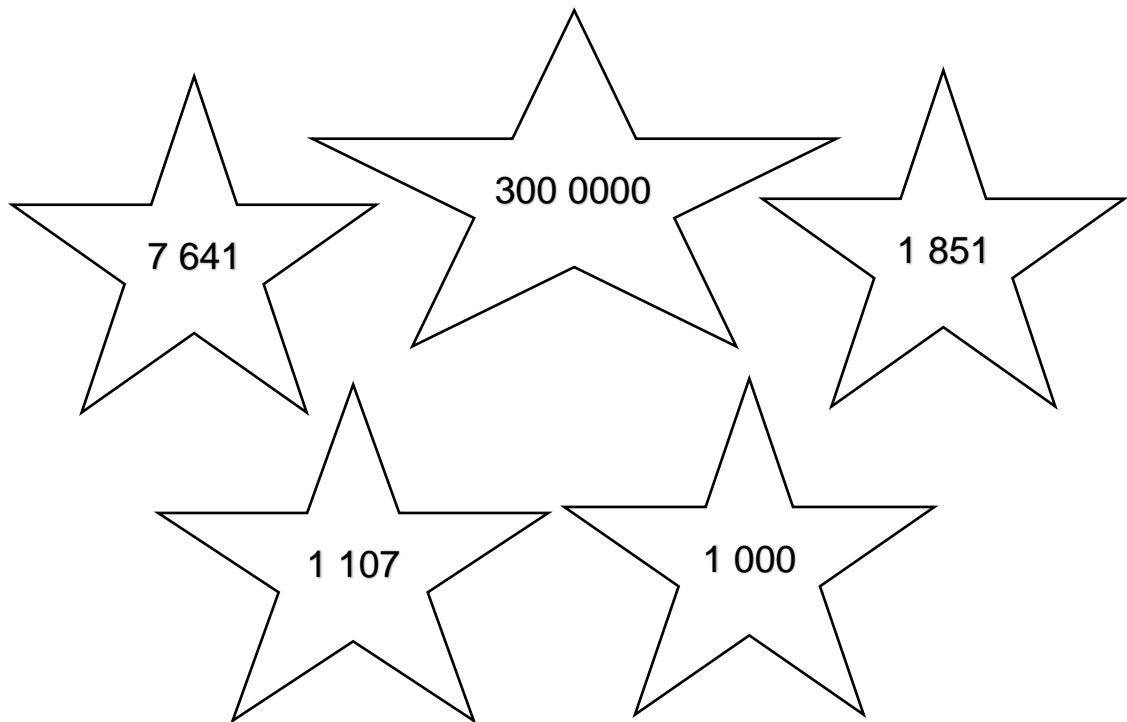
P A L U A K A N

5. Kung ikaw ay maglalakbay mula sa Pilipinas papuntang *China* masasabing ito ay _____.

P I T L A A M

NUMBER BUSTER

Piliin ang tamang sagot sa mga bituin at isulat sa sagutang papel. Gawin sa loob ng limang (5) minuto.

- _____ 1. Humigit-kumulang ilang kilometro ang layo ng Pilipinas mula sa kalakhang kontinente ng Asya?
- _____ 2. Ilang pulo ang bumubuo sa Pilipinas?
- _____ 3. Ilang kilometro ang lawak o laki ng teritoryo ng bansa?
- _____ 4. Ilang kilometro ang haba ng Pilipinas mula sa hilaga pa timog?
- _____ 5. Ilang kilometro naman ang lawak nito mula sa kanluran pasilangan?

Karagdagang Gawain

Gawain 1

Sipiin sa sagutang papel at ibigay ang mga anyong tubig na nakapaligid sa Pilipinas. Gawin sa loob ng limang minuto.

Gawain 2

Lagyan ng ang mga pahayag na tumutukoy sa lawak at teritoryo ng Pilipinas at ang hindi. Isulat ang sagot sa sagutang papel. Gawin sa loob ng limang (5) minuto.

- _____ 1. Ang Pilipinas ay bahagi ng kontinente ng America.
- _____ 2. Ang Pilipinas ay isang kapuluang napapalibutan ng anyong tubig.
- _____ 3. Ang Pilipinas ay malapit sa malaking kapuluan ng China.
- _____ 4. Ang Pilipinas ay bahagi ng Dagat Celebes.
- _____ 5. Ang teritoryo ng Pilipinas ay binubuo ng kalupaan, katubigan at himpapawirin.

Binabati kita at matagumpay mong natapos ang modyul na ito! Maaari mo na ngayong simulan ang susunod na modyul.

Susi sa Pagwawasto

<p>SUBUKIN</p> <p>1. A 2. B 3. A 4. C 5. A 6. D 7. D 8. D 9. C 10. B</p>	<p>BALIKAN</p> <p>1. Relatibon g Lokasyon 2. Bisinal 3. Insular 4. Asya 5. Pintuan ng Asya</p> <p>TUKLASIN</p> <p>Teritoryo Lawak, Pilipinas</p>	<p>PAYAMANIN</p> <p>A. 1./2.X 3./4./5.X B. Kasinglaki ng Pilipinas- Spain, Italy Mas Malaki sa Pilipinas- China, Australia Sampung beses ang laki sa Pilipinas- Belgium, Denmark C. 1. C 2. A 3. B 4. E 5. D</p>
---	--	---

ISAISIP

Ang Pilipinas at bahagi ng Timog-Silangang Asya. Napapaligiran ito ng Bashi Channel sa hilaga, Karagatang Pasipiko sa Silangan, Dagat Celebes sa timog, Dagat Kanlurang Pilipinas sa kanluran.

Humigit-kumulang 1 000 kilometrong layo ng Pilipinas mula sa kalakhang kontinente ng Asya. Napapaligiran ito ng Taiwan, China at Japan sa hilaga, Malaysia, Vietnam, Laos, Cambodia, at Thailand sa kanluran at Indonesia sa timog.

Ang lawak ng Pilipinas ay umaabot sa 300 000 kilometro kuwadrado. May 1 851 kilometro ang haba nito mula sa hilaga patimog, at umaabot naman sa 1 107 kilometro ang lawak mula sa kanluran pasilangan.

ISAGAWA

Kalupaan ng Pilipinas, katubigan ng Pilipinas, kailaliman ng Pilipinas, dagat Pilipinas, dagat teritoryal ng Pilipinas, himpapawirin ng Pilipinas

PAGTATAYA

A-

1. TUBIG
2. MALAYO
3. MALIT
4. KAPULUAN
5. MALAPIT

B-

1. 1 000
2. 7 641
3. 300 000
4. 1 851
5. 1 107

KARAGDAGANG GAWAIN

GAWAIN 1

Bashi Channel, Karagatang Pasipiko, Dagat Celebes, Dagat Kanlurang Pilipinas

GAWAIN 2

Sanggunian

Adriano, Caampued, Capunitan, Galarosa, Miranda, Quintos. AralingPanlipunan-Ikaapat na Baitang Kagamitan ng Mag-aaral. 2015

U.S. Central Intelligence Agency. Political Map of Southeast Asia. https://www.cia.gov/library/publications/the-worldfact-book/attachments/images/large/southeast_asia.jpg. Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Southeast_Asia#/media/File:Political_Southeast_Asia_Map.jpeg

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph